

Stora Enso Publication Papers Oy Ltd,
Anjalan tehtaat
46900 Anjalankoski

Viite / Hänvisning

Asia / Ärende

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA, STORA ENSO PUBLICATION PAPERS OY LTD, ANJALAN TEHTAAT HÖYRYVOIMALAITOKSEN MUUTOSHANKE ”K2 OPTI”

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Stora Enso Publication Papers Oy Ltd, Anjalan tehtaat (hankkeesta vastaava) on toimittanut Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen koskien tehtaiden höyryvoimalaitoksessa poltettavan kierrätyspolttoaineen määrän lisäämistä 50 000 tonnista 135 000 tonniin vuodessa.

Hankkeen nimi

Stora Enso Publication Papers Oy LTD, Anjalan tehtaat
Höyryvoimalaitoksen muutoshanke ”K2 OPTI”

Hankkeesta vastaava ja yhteystiedot

Stora Enso Publication Papers Oy Ltd, Anjalan tehtaat 46900 ANJALANKOSKI

Hankkeesta vastaavan käyttämä konsultti

ÅF-Enprima Oy PL 61, 01601 VANTAA

Yhteysviranomainen

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, PL 1023, 45101 KOUVOLA

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla voi olla merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Anjalan tehtaiden höyryvoimalaitoksessa poltettavan kierrätyspolttoaineen määrää lisätään 50 000 tonnista 135 000 tonniin vuodessa. Voimalan muutoshankkeeseen sovelletaan yva-menettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 2 luvun 6 §:n kohdan 12 ja 11b nojalla.

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima selvitys, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä laatiman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hanke ja sen perustelut

Stora Enso Publication Papers Oy Ltd suunnittelee Anjalan tehtaiden höyryvoimalaitoksessa poltettavan kierrätyspolttoaineen määrän lisäämistä 50 000 tonnista 135 000 tonniin vuodessa toteuttamalla leijukattilan laajennuksen. Hankkeesta käytetään nimeä ”K2 OPTI”. Se varmistaa tehtaiden energian saantia ja sillä vähennetään riippuvuutta fossiileista polttoaineista lämmön- ja sähköntuotannossa. Energiantarpeen tehdasalueella arvioidaan kasvavan tuotannon lisäysten mukaisesti. Olemassa olevassa ympäristöluvassa on huomioitu tehtaiden tuotannon kasvu. Kierrätyspolttoaineen lisääminen edellyttää yva-menettelyä.

Anjalan tehtaiden voimalaitoksissa käytetään erilaisia polttoaineita. Höyryvoimalaitos koostuu vuonna 2000 käynnistetystä maakaasukombivoimalaitoksesta sekä vuonna 1971 käyttöön otetusta biovoimalaitoksesta, jonka leijukerroskattilassa määrällisesti suurimmat polttoainejakeet ovat puuperäiset polttoaineet ja kierrätyspolttoaine PDF. Lisäksi voimalaitosalueella on maakaasukäyttöinen varakattila, jota käytetään kombivoimalaitoksen sekä leijukerroskattilan huoltojen aikana.

Pakkausmateriaaleista valmistetun kierrätyspolttoaineen (PDF, Package Derived Fuel) käyttö aloitettiin vuonna 1996. Kierrätyspolttoainetta poltetaan höyryvoimalaitoksen leijukerroskattilassa rinnakkaispolttona jätteenpoltoasetuksen mukaisesti. Kierrätyspolttoaineen polton on höyryvoimalaitoksella todettu toimineen hyvin.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

Hankevaihtoehto (VE 1)

Vaihtoehtona (VE 1) tarkastellaan höyryvoimalaitoksessa poltettavan kierrätyspolttoaineen PDF määrän kasvattamista 50 000 tonnista 135 000 tonniin vuodessa. Poltettavan kierrätyspolttoaineen määrän lisääminen edellyttää muutoksia höyryvoimalaitoksessa. Muutos käsittää polttoainejärjestelmän ja leijupedin laajennuksen, savukaasupuhdistuksen modernisoinnin tai uusinnan ja uuden piipun rakentamisen. Savukaasujen puhdistusjärjestelmän lopullista valintaa ei ole vielä tehty. Kaukolämpöverkkoon, sähköverkkoon tai vesi/viemäriverkkoon ei tarvitse tehdä merkittäviä muutoksia.

Nollavaihtoehto (VE 0)

Nollavaihtoehtona (VE 0) tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämistä. Kierrätyspolttoaineiden käyttöä jatketaan höyryvoimalaitoksen olemassa olevilla polttoilaitteilla. Tehtaiden tuotannon kasvun vaatima energiantarve tyydytetään lisäämällä fossiilien polttoaineiden ja ostosähkön käyttöä.

Vaihtoehtoihin liittyvät rajaukset

YVA-menettely toteutettiin kokonaisuudelle, joka käsittää höyryvoimalaitoksessa poltettavan kierrätyspolttoaineen määrän lisäämisen ja siitä johtuvan höyryvoimalaitoksen muutoksen rakentamisen, toiminnan ja toiminnan lopettamisen. Olemassa olevassa ympäristöluvassa on huomioitu tehtaiden tuotannon kasvu. Nollavaihtoehdossa (VE 0) käytetään nykyisiä kiinteän polttoaineen laitteita maksimitehollaan kuten nykyisinkin. Leijukapasiteetti on jo nykyisin kokonaan käytössä, eikä kiinteiden, kotimaisten polttoaineiden (kuten biopolttoaineiden ja turpeen) määrää voida enää

lisätä. Tehtaan luontaisen kasvun tarvitsema lisälämpö joudutaan tuottamaan fossiileilla polttoaineilla. Käytettävissä ovat maakaasu, hiili ja öljy sekä pieneltä osalta turve. Lopulliseen polttoainevalintaan tulevaisuudessa vaikuttavat polttoaineiden hintatasot, valtion tukitoimet, myönnetyt päästöoikeudet sekä päästöoikeuksien hintataso. Nykyisillä lähtökohdilla ja tuotantokalustolla todennäköisin lisäpolttoaine olisi maakaasu. Tarvittava lisäsähkö joudutaan pääosin ostamaan verkosta, koska tehtaan yhdistetty lämmön- ja sähköntuotanto hyödynnetään jo nyt täysimääräisesti. Kaukolämpöverkkoon, sähköverkkoon tai vesi/viemäriverkkoon ei tarvitse tehdä merkittäviä muutoksia. Höyryverkkoa optimoidaan uuteen käyttöön soveltuvaksi. Tuhkan käsittelyvaihtoehtoja tarkastellaan yleisellä tasolla. Syntyvien jätteiden ja tuhkan määrä, laatu ja käsittelyvaihtoehdot arvioidaan. Hankkeen tekniset ratkaisut saattavat täsmentyä YVA-menettelyn jälkeen. YVA-menettelyn loppuvaiheessa esiin nousi myös vaihtoehtoinen savukaasujen puhdistusmenetelmä (letkusuodatin). Menetelmä mainitaan teknisen kuvauksen yhteydessä vaihtoehtona. Vaihtoehtoisella menetelmällä arvioidut päästöt eivät ole suuremmat kuin hankevaihtoehdon yhteydessä kuvatulla menetelmällä arvioidut päästöt. Savukaasujen puhdistusmenetelmän tarkentuessa on mahdollista, että se aiheuttaa joitakin muutoksia hankekuvauksen yhteydessä esitettyyn. Voidaan kuitenkin todeta, tehdyt vaikutusarviot kattavat riittävässä määrin myös vaihtoehtoisen menetelmän vaikutusarviot.

Vaikutusalueen rajaus

Yva-ohjelma vaiheessa tunnistettiin hankkeen oleellisten ympäristövaikutusten liittyvän ilmaan kohdistuviin päästöihin. Tätä on painotettu myös arviointiselostuksessa. Yva:ssa on tarkasteltu pääosin voimalaitostontilla tapahtuvaa toimintaa ja tontilla tapahtuvan toiminnan vaikutuksia ympäristössä. Hankkeen ympäristövaikutuksista suurin osa on paikallisia, laitosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen rajoittuvia. Tarkastelualue vaikutuksittain on rajattu niin laajaksi, ettei havaittavia vaikutuksia ilmene enää tarkastelualueen ulkopuolella. Savukaasupäästöjen vaikutuksia on tarkasteltu 7,5 kilometrin etäisyydelle saakka. Polttoaineiden käsittely ja vastaanotto sisältyvät tarkasteluun siltä osin kuin se tapahtuu voimalaitostontilla. Liikenteen vaikutuksia on tarkasteltu voimalaitostonttia laajemmalla alueella voimalaitostontin ja pääteiden välillä, jonka jälkeen liikenne sulautuu osaksi pääteiden liikennettä. Kuljetusten aiheuttamat päästöt on selvitetty koko arvioidun keskimääräisen kuljetusetäisyyden osalta.

Tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista ja luvista

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennuslupaa haetaan suunnitelmassa hankkeessa tarvittaville rakennuksille, kuten seularakennukselle. Luvan myöntää Anjalankosken kaupungin rakennusvalvontaviranomainen. Ilmailulain ja -asetuksen nojalla kaikkien maanpinnasta yli 30 metriä korkeiden rakennelmien eli tässä tapauksessa piipun toteuttaminen edellyttää ilmailulaitoksen lausuntoa, joka liitetään rakennuslupahakemukseen. Hanke edellyttää ympäristöluvan hakemista. lupaviranomainen on Itä-Suomen ympäristölupavirasto. Höyryvoimalaitoksen ympäristölupa on osa Stora Enso Oyj:n Anjalankosken tehtaiden ympäristölupaa, johon on haettava muutosta. Vedenottolupa määräytyy vesilain perusteella ja sen myöntää Itä-Suomen ympäristölupavirasto. Lupa veden purkamiselle sisältyy saman viranomaisen myöntämään ympäristölupaan. Käytettävien kemikaalien määrästä riippuen laitoksen pitää hakea kemikaaliasetuksen mukaista lupaa (kemikaalien laajamittainen käsittely ja varastointi) Turvatekniikan keskukselta tai tehdä ilmoitus (kemikaalien vähäinen käsittely ja varastointi) aluepelastuslaitokselle. Mahdolliset muutostarpeet höyryvoimalaitosta koskevaan kemikaalipäätökseen selvitetään kemikaalimäärien täsmennyttyä. Jäte- tai jäähdytysvesien johtamisesta kaupungin viemäriin on sovittava Anjalankosken vesi- ja viemärilaitoksen kanssa. Mikäli em. vesiä johdetaan vesis-

töön, asia käsitellään osana ympäristölupaa. Höyryvoimalaitoksen on haettava kasvihuonekaasujen päästölupa Energiamarkkinavirastolta.

Liittyminen muihin hankkeisiin

Hanke on olemassa olevan höyryvoimalaitoksen toiminnan muutos. Kaukolämpöverkkoon, sähköverkkoon tai vesi/viemäriverkkoon ei tarvitse tehdä merkittäviä muutoksia. Höyryverkkoa optimoidaan uuteen käyttöön soveltuvaksi.

Arviointiselostuksesta tiedottaminen, kuuleminen ja osallistumisen järjestäminen

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Anjalankosken kaupungin ilmoitustaululla 20.6.-9.7.2007. Kuulutus on julkaistu Kouvolan Sanomissa. Arviointiselostus on ollut nähtävillä Anjalankosken kaupungintalolla, Inkeröisten kirjastossa sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa. Lisäksi arviointiselostus on saatavissa myös sähköisesti ympäristökeskuksen internetsivuilla. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa 20.8.2007 mennessä Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle. Lausunnot pyydettiin seuraavilta tahoilta: Anjalankosken kaupunki, Kouvolan Seudun Kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöpalvelut, Kymenlaakson liitto, Etelä-Suomen lääninhallitus Kouvolan palvelusikkö, Kaakkois-Suomen työvoima ja elinkeinokeskus, Kymenlaakson pelastuslaitos, Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri, Kaakkois-Suomen tiepiiri, Oy VR-Rata Ab Itä-Suomen ratakenttäkeskus, Ratahallintokeskus, Kymenlaakson pelastuslaitos, Järvi-Anjalan Kylät ry, Marinkylä Inkeroinen Kylätoimikunta ja Keltakankaan Kyläyhdistys ry, Mämmälän Kotiseutuyhdistys. Hanketta ja arviointiohjelmaluonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin Anjalankoskella 19.6.2007. YVA-menettelyyn liittyvän vuorovaikutuksen ja tiedonkulun varmistamiseksi on perustettu seurantaryhmä. Seurantaryhmään on kutsuttu seuraavien tahojen edustajat: Etelä-Suomen lääninhallitus, Järvi-Anjalan Kylät ry, Kaakkois-Suomen TE-keskus, Kaakkois-Suomen tiepiiri, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Keltakankaan kyläyhdistys ry, Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä/Ympäristöpalvelut, Kymenlaakson Liitto, Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry, Kymenlaakson pelastuslaitos /Anjalankoski palotoimi, Marinkylä Inkeroinen Kylätoimikunta, Mämmälän Kotiseutuyhdistys, Ratahallintokeskus, Stora Enso Publication Papers Oy Ltd ja ÅF-Enprima Oy.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA ESITETYT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Arviointiohjelmasta esitetyt lausunnot ja mielipiteet

Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle toimitettiin yhteensä 7 lausuntoa eikä yhtään mielipidettä. Arviointiselostuksessa ei katsottu olevan merkittäviä puutteita.

Anjalankosken kaupunginhallitus

Ei huomauttamista ympäristövaikutusten arviointiselostuksen johdosta

Anjalankosken tekninen keskus

Ei huomauttamista hankkeen johdosta

Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä

Höyryvoimalaitoksen muutostyön aiheuttamat ympäristövaikutukset ovat jätteen hyötykäytön lisäämisen ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisen kannalta positiivisia. Merkittävimmät ympäristöhaitat syntyvät polton ilmapäästöistä ja syntyvästä tuhkasta, lisääntyvän liikenteen aiheuttamista haitoista lähiasutukselle sekä polttoaineen käsittelystä ja varastoinnista aiheutuvista vaikutuksista. Arviointiselos-

tus on tehty huolellisesti ja siinä on arvioitu hankkeen tärkeimpiä vaikutuksia. Kierrätyspolttoaineen raaka-aineena käytettävä jäte on syntypaikkalajiteltua, erilliskerättyä, murskattua ja paalattua paperi-, kartonki-, muovi- ja puupakkausjätettä. Polttoaine on peräisin pääosin kauppojen keskusliikkeistä sekä pienistä ja keskisuurista teollisuuslaitoksista. Vaikka kyseinen kierrätyspolttoaine on puhtaampaa kuin kotitalouksista kerätty kierrätyspolttoaine, voi siinä olla jäämiä elintarvikkeista, jotka voivat houkutella haittaeläimiä. Polttoaineen käsittelyssä on syytä kiinnittää huomiota erityisesti ulkovarastossa säilytettävien polttoaineiden aiheuttaman roskaantumisen ja mahdollisten haittaeläinten torjuntaan. Höyryvoimalaitoksen kehittämisen aiheuttamat kokonaispäästöt hankevaihtoehdossa VE 1 ovat suuremmat kuin vaihtoehdossa VE 0. Ero johtuu siitä, että vaihtoehdossa VE 0 osa lisäenergian tarpeesta korvataan ostosähköllä. Arviointiselostuksessa ei ole tuotu esiin voimalaitosten energiantuotantomääriä, joten tarkempaa päästövertailua ei arviointiselostuksen perusteella voitu tehdä. Ilmapäästöjen osalta ei arviointiselostuksen perusteella ole riskiä ohje- ja raja-arvojen ylityksistä, eikä ilmanlaadun oleellisesta heikkenemisestä alueella. Arviointiselostuksessa on verrattu vaihtoehtojen ilmapäästöjä valtioneuvoston päätöksen (1996/480) ohje- ja raja-arvoihin ja valtioneuvoston asetuksen (VNA 711/2001) EU:n raja-arvoihin. Arviointiselostusta luettaessa on huomioitava, että ohje- ja raja-arvot on annettu yhdyskuntailman laadulle ja höyryvoimalaitoksen päästöihin tulee lisätä myös muut yhdyskunnan aiheuttamat päästöt. Kummastakin vaihtoehdosta syntyvät tuhkamäärät ovat merkittäviä jätevirtoja. Materiaalitehokkuuden ja kierrätyksen lisäämisen kannalta on tärkeää pyrkiä löytämään tuhkalta hyötykäyttökohteita.

Kymenlaakson liitto

Ei huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kaakkois-Suomen TE-keskus

Arviointiselostus on kattava ja asiantuntemuksella laadittu. Selostuksen valossa hanke nähdään positiivisena ympäristön laadun parantamisen kannalta ja erityisen myönteisenä uusiutuvan energian käyttömahdollisuuksien lisäyksen osalta. Erikoistunut ja keskitetty kierrätyspolttoaineiden käsittely tuonee mukanaan myös kokonaistaloudellisia yhteiskunnallisia säästövaikutuksia sekä auttaa mahdollisuuksia vähentää kaatopaikkojen kuormitusta. Hankkeen erityiset hyödyt ovat nähdäksemme keskitetyssä suuren mittakaavan kierrätyspolttoaineiden hyödyntämisessä. Hiili-dioksidipäästöjen vähenemisen vaikutukset fossiilisten polttoaineiden korvaajana ovat merkittävät ja riippuvuus tuontienergiasta eri muodoissa vähenee. Hankkeella uskotaan olevan työllisyyttä lisääviä vaikutuksia ja hanke tarjoaa osaltaan myös mahdollisuuksia kierrätyspolttoaineiden polttoteknologioiden ja savukaasujen käsittelytekniikoiden kehittämiseen.

Etelä-Suomen lääninhallitus

Lääninhallitus ei tässä vaiheessa käytä sille varattua mahdollisuutta antaa lausuntoa viiteasiassa.

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Kaakkois-Suomen tiepiiri oli arviointiohjelma vaiheessa lausunut nollavaihtoehdon liikenteen muutosten esittämisen puolesta. Arviointiselostuksessa kuljetusten määrä on esitetty. Arviointiselostuksessa on esitetty suunnitelma haittojen ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi, jonka mukaan liikenteen häiritsevyyttä pyritään vähentämään ajoittamalla liikenne pääosin arkipäiviin klo 6-22 väliseen aikaan sekä liikenteen kulkiessa päällystettyjä teitä pitkin pölyämistä voidaan ehkäistä. Arviointiselostuksen mukaan myös nopeusrajoituksia alentamalla voidaan tarvittaessa alentaa liikenteestä aiheutuvaa melua voimalaitosalueella. Tiepiiri haluaa tarkentaa, että onko mo-

peusrajoitusten alentamista suunniteltu ainoastaan voimalaitosalueella vai laajemmin tieverkostossa voimalaitoksen ympäristössä. Tiepiiri toteaa, että nopeusrajoitukset ovat jo nyt alhaiset voimalaitoksen ympäristön tieverkossa, eikä niitä voida enää alentaa. Valtatie 15 parantamisen yleissuunnitelma välille Rantahaka-Kouvola on valmistunut vuonna 2004. Kehittämishanke on esitetty vuosina 2008–2013 toteutettavaan hankekoriin, mutta todennäköistä on, että hanketta ei tulla toteuttamaan tällä vuosikymmenellä. Kaakkois-Suomen tiepiiri kuitenkin toteaa, että ennen Keltakankaan eritasoliittymän rakentamisesta ongelmallisinta on Keltakankaan tasoliittymän sujuvuus liikennemäärien lisääntyessä. Kaakkois-Suomen tiepiiri haluaa huomauttaa, että alueen suuresta käytöstä johtuen hankkeen mahdollisesti toteutessa liikennevaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota Keltakankaan liittymän lisääntyvään kuljetusliikenteeseen.

3. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksesta saadut lausunnot ja mielipiteet.

Hankekuvaus

Arviointiselostuksessa on esitetty hankkeen kuvaus, tarkoitus ja sijainti sekä hankkeesta vastaava. Hanketta koskevat tiedot on esitetty riittävän yksityiskohtaisesti, jotta vaikutusten tunnistaminen ja selvittäminen on ollut mahdollista. Hankkeen tarve on perusteltu selkeästi. Arviointiselostuksessa ei ole kuitenkaan kerrottu muutoksen kohteena olevan kattilat nykyistä polttoainetehoa eikä muutoksen jälkeistä tehoa. Hankkeen ominaisuuksista on kerrottu vain PDF polttoaineen käytön nostaminen 50 000 tonnista 135 000 tonniin vuodessa. Yva-lain soveltamisen kannalta olisi ollut selkeämpää ilmoittaa myös muutoksen suuruus polttoainetehona, jolloin voitaisiin todeta, että yva-menettelyä ei sovelleta yva-asetuksen 6§:n hankelistan kohdan 7 mukaan. Yva-menettelyn tarve perustuu vain hankelistan kohtaan 11 ja 12. Ympäristölupapäätöksen 2.6.2006 mukaan K2 leijukerroskattilan polttoaineteho on 218 MW. Kyseinen lupa ei ole vielä lainvoimainen, sillä siitä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Polttoainetehona mitattuna muutoksen suuruus ei ole tiedossa, vaikka PDF:n polton määristä voi päätellä muutoksen olevan alle yva-asetuksen rajan 300 MW.

Vaihtoehtojen käsittely

Yva-menettelyssä on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa hankkeen toteuttamista (VE1) ja nolla vaihtoehtoa (VE0) eli hankkeen toteuttamatta jättämisestä. Vaihtoehtojen vähyttä on arviointiselostuksessa perusteltu sillä, että yva-lakia sovelletaan asetuksen hankelista 6§:n kohdan 11 ja 12 perusteella ja kyseessä on olemassa olevan höyryvoimalaitoksen toiminnan muutos, jossa on tarkoitus lisätä rinnakkaispolttoon pakkausjätettä yva-asetuksen hankelistan raja-arvoja suurempia määriä. Näin ollen on päädytty siihen, että hankkeella voi olla ainoastaan kaksi vaihtoehtoa jätteen polton lisääminen tai muun polttoaineen käyttö. Yva-menettelyn kannalta olisi voinut olla havainnollisempaa vertailla eri polttoaineiden käyttöä hankkeen toteutusvaihtoehtoina. Tutkitut vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia ja niiden valintaa on perusteltu arviointiselostuksessa. Vaihtoehtoja on tarkasteltu tasapuolisesti ja yhtäläisellä tarkkuudella. Arviointimenettelyn aikana annetuissa lausunnoissa tai mielipiteissä ei ole esitetty muiden vaihtoehtojen tutkimista.

Vaihtoehtojen vertailu ja ympäristövaikutusten merkittävyyden arviointi

Vaihtoehtoja on verrattu toisiinsa kaikkien arvioitujen ympäristövaikutusten osalta.

Hankevaihtoehdon ja nollavaihtoehdon päästövertailu on tapahtunut energiantuotannoltaan samankokoisen tuotannon välillä. Vaihtoehtojen vertailu on tehty tasapuolisesti ja vertailussa on onnistuttu löytämään vaihtoehtojen merkittävimmät erot ympäristövaikutusten suhteen. Toteutetun vertailun heikkoutena on se että 0-vaihtoehdon määrittelyn vuoksi vaihtoehtojen vertailua ei ole tehty suhteessa nykytilaan. Kummassakin vaihtoehdossa oletetaan energian tuotannon lisääntyvän. Arviointiselostuksessa ei mainita nykyisen laitoksen polttoainetehoa eikä suunniteltua tehon lisäystä. Näin ollen vaihtoehtojen aiheuttama muutos mm. ilman laadun ja laskeuman nykytilaan jää osin epäselväksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkoituksena on päätöksenteon parantaminen. Vaihtoehtojen vertailussa tiivistetään, jäsennetään ja tulkitaan päätöksentekoa varten kaikki yva-menettelyssä tuotettu informaatio. Vaihtoehtojen vertailu on arviointimenettelyn vaikuttavuuden kannalta yva-menettelyn keskeinen ydin. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa on vaihtoehtojen vertailun avulla onnistuttu hyvin tuomaan esille tarkasteltujen vaihtoehtojen erot ympäristövaikutusten näkökulmasta. Hankevaihtoehdossa (VE 1) lisätään höyryvoimalaitoksen leijukattilassa poltettavan kierrätyspolttoaineen PDF määrää. Muutos edellyttää teknisiä muutoksia. Kuljetusmäärät lisääntyvät. Muuten toiminta ei oleellisesti muutu. Nollavaihtoehdossa (VE 0) höyryvoimalaitoksen toiminta jatkuu nykyisen kaltaisena eikä teknisiä muutoksia tehdä. Molemmissa vaihtoehdoissa tehtaiden kasvavaan energiantarpeeseen on vastattava. Hankevaihtoehdon (VE 1) ja nollavaihtoehdon ympäristövaikutuksissa ei ole suuria eroja. Merkittävimmät erot vaihtoehtojen välillä ovat suurempi polttoaineen ja tuhkan vaatima kuljetusmäärä hankevaihtoehdossa (VE 1) ja suuremmat kasvihuonekaasupäästöt nollavaihtoehdossa (VE 0). Molemmissa vaihtoehdoissa savukaasupäästöjen aiheuttamat pitoisuudet ja laskeumat jäävät ohje- ja raja-arvoihin verrattuna pieniksi. Ympäristövaikutusten erot eivät ole merkittäviä maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten osalta. Ympäristövaikutusten erot eivät ole merkittäviä myöskään yhdyskuntarakenteeseen, kulttuurihistoriallisiin kohteisiin tai maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta. Hankevaihtoehdossa (VE 1) kierrätyspolttoaine korvaa fossiilia polttoainetta. Nollavaihtoehdossa (VE 0) kierrätyspolttoaineen käyttö on vähäisempää kuin hankevaihtoehdossa (VE 1).

Haitallisten vaikutusten ehkäiseminen

Arviointiselostuksessa on esitetty runsaasti toimenpiteitä luonnonympäristöön, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien mahdollisten haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Laitoksen tarvitsemien lupien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Toiminnan laatu varmistetaan mm. sertifikaattien ja ympäristöjärjestelmien avulla. Rakentamisen aikaisia melu ja liikennehaittoja voidaan lieventää ajoittamalla rakentaminen päiväaikaan ja tiedottamalla erikseen häiritsevää melua aiheuttavista toimenpiteistä ja niiden aikataulusta lähialueen asukkaille. Tehdyn asukaskyselyn perustella ihmisiä huolestutti eniten liikenne. Liikenteen häiritsevyyttä voidaan vähennetään ajoittamalla liikenne pääosin arkipäiviin kello 6-22 väliseen aikaan. Tulevaisuudessa myös paalattun PDF:n rautatiekuljetukset ovat harkittava vaihtoehto. Haju- ja roskaantumishaittoja torjutaan siten, että PDF:n varastointi tapahtuu sisävarastossa alipaineistetussa olosuhteissa. Ainostaan paalattua ja muoviin käärittyä PDF:ää voidaan varastoida asfalttikentällä ulkovarastossa. Irtonaisen PDF:n kuljetukset tapahtuvat suljetuissa konteissa. Laitoksen polttoainejärjestelmä on suljettu estäen kierrätyspolttoaineen leviämisen tuulen mukana ympäristöön. Samoin pölyäminen ja melu estetään rakenteellisin keinoin sijoittamalla toiminta sisätiloihin. Savukaasupäästöjen haitallisten vaikutusten lieventäminen perustuu päästöjen synnyn minimointiin. Tähän päästään käyttämällä kehittyntä polttotekniikkaa, savukaasusuodattimia ja pesureita. Syntyvien päästöjen vaikutusta paikalli-

sen ilman laatuun voidaan pienentää leviämismallilaskelmin määritettyä optimaalista piipun korkeutta käyttämällä. Vesistövaikutukset estetään, kun syntyvät jätevedet käsitellään niiden laadun edellyttämällä tavalla. Kaikki jätevedet johdetaan tehdasalueen jätevedenpuhdistamolle ja puhtaan alueen sadevedet johdetaan sadevesiviemäriin. Jätteen joutumista kaatopaikalle ehkäistään tuhkien käyttömahdollisuuksia selvittämällä ja ohjaamalla tuhka hyötykäyttöön, mikäli se on mahdollista. Tuhkien ominaisuudet varmistetaan jatkuvalla laadunseurannalla. Määrävälein toteutettavan asukaskyselyn avulla voidaan saada selville alueen ihmisiä askarruttavat kysymykset, joihin perustuen tiedottaminen voidaan suunnitella.

Seuranta

Toiminnanharjoittajien on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Tämän selvilläolovelvoitteen täyttämiseksi voimalaitoksella seurataan sen käyttöä ja päästöjä ja raportoidaan vuosittain tarkkailun tuloksista viranomaisille voimassa olevan ympäristölupapäätöksen ja hyväksytyyn tarkkailuohjelman edellyttämällä tavalla. Arviointiselostuksessa kuvataan pääpiirteissään, miten nykyinen seuranta on järjestetty. Arviointiselostuksen mukaan nykyiseen seurantaan ei tarvita merkittäviä muutoksia. Lopullinen seurantavelvoite määrätään ympäristölupakäsittelyissä. Arviointiselostuksen mukaan hankkeen vaikutuksista ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen voidaan saada tietoa toteuttamalla määrävuosittain asukaskysely.

Tiedottaminen ja kansalaisten osallistuminen

Ympäristövaikutusten arviointi on ollut vuorovaikutteista ja avointa. Selostuksen sisältöä, vaihtoehtoja ja niiden vertailua on käsitelty ohjausryhmän kokouksissa ennen lopullisen selostuksen valmistumista. Yleisötilaisuuksien osaottajamäärät ovat olleet suhteellisen pieniä noin 6 henkilöä kummassakin tilaisuudessa. Tilaisuuksista tiedotettiin yhteysviranomaisen kuulutuksessa ja sen lisäksi hankkeesta vastaavan erillisellä ilmoituksella paikallisessa sanomalehdessä. Ilmeisesti olemassa olevan teollisuuslaitoksen alueelle toteutettava hankkeella ei ole arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinympäristöön. Arviointimenettelyn yhteydessä suoritettiin postitse asukaskysely, jonka otoskoko oli 500 lähialueella asuvaa henkilöä. Kyselyn vastausprosentti oli 29,2. Lisäksi Anjalan kirjastoon toimitettiin 50 kyselylomaketta, joista palautettiin 2 kpl. Kyselyyn vastanneista 43% piti hankkeen tiedottamista riittävänä ja 34% riittämättömänä.

Raportointi

Arviointiselostuksen rakenne on selkeä. Selostusta ei ole turhaan paisutettu, sen pituus on sopiva ja siihen on kirjattu keskeiset ympäristövaikutukset. Arviointiselostus sisältää vaihtoehtojen vertailun, jossa on pyritty tiivistetysti esittämään arviointimenettelyn tulokset. Raportissa on havainnollisia kuvia, taulukoita ja liitteitä.

Arviointiselostuksen riittävyys

Yva-lain tavoitteena on kansalaisten tiedon saannin sekä osallistumisen turvaaminen ja ympäristöasioiden huomioon ottamisen edistäminen päätöksenteossa. Voimalaitoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus on hyvin laadittu ja sen perusteella saa selkeän käsityksen hankkeen toteuttamisvaihtoehtojen eroista ympäristövaikutusten suhteen. Arviointimenettelyssä on pyritty lisäämään kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus katsoo, että arviointiselostus on riittävä. Arviointiselostus on tehty arviointiohjelman sekä yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon mukaisesti ja se vastaa YVA-lain ja asetuksen vaatimuksia.

4. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä yhdessä arviointiselostuksen kanssa yhden kuukauden ajan 22.10.2007 alkaen Anjalankosken kaupungintalolla (kirjaamossa Keltakankaantie 5), Inkeröisten kirjastossa (Päätie 22) sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa (Kauppamiehenkatu 4, Kouvola). Lausunto on saatavissa sähköisesti Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen internetsivuilta osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=7766&lan=fi>

Johtaja

Leena Gunnar

Ylitarkastaja

Antti Puhalainen

LIITTEET Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet (hankkeesta vastaavalle)

JAKELUT JA MAKSUT

Stora Enso Publication Papers Oy Ltd, Anjalan tehtaas, 46900 Anjalankoski

Maksu 6420 euroa

Peruste: ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/06)

TIEDOKSI Anjalankosken kaupunki

Kouvolan Seudun Kansanterveystyön kuntayhtymä, ympäristöpalvelut
Hallituskatu 7 A, 45100 KOUVOLA

Kymenlaakson liitto

Etelä-Suomen lääninhallitus Kouvolan palveluyksikkö

Kaakkois-Suomen työvoima ja elinkeinokeskus

Kymenlaakson pelastuslaitos

Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri

Kaakkois-Suomen tiepiiri, Tiehallinto

Oy VR-Rata Ab, Itä-Suomen ratakeskus

Ratahallintokeskus PL 185 00101 HELSINKI

Kymenlaakson pelastuslaitos

Järvi-Anjalan Kylät ry, Mikko Malin, Peräpalo 95a, 46960 Muhniemi

Marinkylä Inkeroinen Kylätoimikunta, Jukka Nikkanen

Käpyläntie 3, 46900 Anjalankoski

Keltakankaan Kyläyhdistys ry, Jussi Tapola, Sairaalantie 3, 46860 Anjalankoski

Mämmälän Kotiseutuyhdistys, Pentti Pitkälä, Heikkiläntie 8, 46900 Anjalankoski

ÅF-Enprima Oy PL 61, 01601 VANTAA

Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö